

Jaarverslag

Belgisch staal in 2023

Plaats de 'Industrial Deal' in het hart
van de komende Europese agenda

Woord van de Voorzitter

Na de Corona- en de energiecrisis werd ook 2023 opnieuw getekend door een aantal schokgolven voor onze industrie in België. De combinatie van een kwakkelende vraag, een toenemende importdruk en een verdere ontsporing van het gelijke speelveld zette onze Belgische concurrentiepositie steeds meer onder druk. Niet alleen hebben we een duidelijke handicap inzake energie-, CO₂- en loonkosten tegenover niet-Europese spelers. Ook ten opzichte van onze buurlanden binnen Europa beginnen zich grote verschillen af te tekenen. Hierbij wordt de rol van de overheden steeds dominanter, zowel inzake steunmechanismen als inzake regelgeving.

Erischterookpositiefnieuws. In 2023 is het duidelijk geworden dat de 'Green Deal' aangevuld dient te worden met een 'Industrial Deal'. Willen we immers de transitie naar een klimaatneutrale staalproductie doen slagen, dan is een dergelijk industrieel plan met een helder, voorspelbaar en ondersteunend instrumentarium onontbeerlijk. En het momentum is duidelijk daar: zowel bij politici als bij het bredere publiek begint het besef te groeien dat er geen welvaart mogelijk is zonder duidelijk industriebeleid met een visie op lange termijn.

Kwakkelende wereldeconomie drukt marktvaart en staalproductie

De marktvaart naar staal viel vorig jaar terug tot het laagste peil in het voorbije decennium, enkel te vergelijken met het Covid-jaar 2020.

De Belgische ruwstaalproductie daalde voor het eerst tot een niveau beneden de 6 miljoen ton. Een aantal investeringswerken, waardoor de productie tijdelijk opgeschort werd, en de moeilijke marktconjunctuur verklaren deels deze terugval. **Structureel blijven echter de factoren bestaan die onze concurrentiepositie steeds verder ondergraven:** hoge energieprijzen, onzekere CO₂-kosten en een aanzienlijke arbeidskost.

Verlenging van de 'Steel safeguards' gewenst

Ondanks de verminderde marktvaart blijft het aandeel van de import van niet-EU-staal, met ± 27%, op een bijzonder hoog niveau. Als ondersteunende maatregel werd door de Europese Commissie het systeem van 'Steel safeguards' geïntroduceerd. Dit systeem remt een grotere dan de gebruikelijke invoer van niet-EU-staal af en brengt zodoende stabiliteit in de markt. Het biedt een antwoord op de moeilijke marktomstandigheden waarin niet-EU-staal, gemiddeld met een hogere koolstofvoetafdruk, de EU-markt dreigt te overspoelen en aldus onze klimaattransitie ontwricht.

De huidige toepassingstermijn van dit systeem eindigt op 30 juni 2024. **We vragen dan ook een verlenging van de 'Steel safeguards' met 2 jaar.** Dit verzoek blijft pertinent vermits ook het overschot aan productiecapaciteit buiten de EU maar niet afgebouwd geraakt, wel integendeel.

Om het probleem van de overcapaciteit aan te pakken, blijven we uitkijken naar een akkoord tussen de EU en de VS in het kader van de 'Global Arrangement on Sustainable Steel'. Een dergelijk akkoord, met effectieve en gerichte maatregelen, kan een structurele oplossing bieden om overcapaciteit aan te pakken.

Competitieve elektriciteitsprijs blijft essentieel voor een succesvolle transitie in België

De impact van de huidige hogere elektriciteitskost is bijzonder nefast voor de Belgische concurrentiepositie. Dit is uiteraard ten opzichte van de concurrentie uit Azië en het Midden-Oosten. Helaas moeten

we daar onmiddellijk aan toevoegen dat dit ook geldt ten overstaan van onze buurlanden.

Recente studies tonen aan dat onze bedrijven significant meer betalen voor hun elektriciteit dan het gemiddelde van Frankrijk, Duitsland en Nederland. Onze sector is bijzonder energie-intensief, wat zich vertaalt in een meerkost van tientallen miljoenen euro.

Deze hogere elektriciteitskost bezorgt de Belgische staalindustrie een existentiële handicap in vergelijking met de buurlanden. Indien in dit domein geen actie wordt ondernomen, is een afbouw en het verdwijnen van de staalindustrie richting onze buurlanden onvermijdelijk.

CBAM start op 1 oktober 2023

De EU-staalindustrie betaalt al meerdere jaren een CO₂-prijs, terwijl staalimport uit derde landen die gemiddeld een grotere CO₂-voetafdruk hebben, tot nu toe vrijgesteld is.

De start van de transitieperiode van het 'Carbon Border Adjustment Mechanism' (CBAM) op 1 oktober 2023 is een belangrijke mijlpaal in de implementatie van de 'EU Green Deal'. De eerste fase van CBAM, met vereenvoudigde monitoring en rapportage, zal cruciaal zijn om te beoordelen hoe waterdicht de werking ervan is in het voorkomen van koolstoflekage van de Europese industriële sectoren, zoals staal, naar andere landen. **De bedoeling is dan ook dat er vanaf 2026 een effectieve koolstofprijs aan de EU-grens zal worden ingevoerd en betaald om het speelveld gelijk te trekken.**

Plaats de 'Industrial Deal' in het hart van de komende Europese agenda

Graag wil ik opnieuw bevestigen dat de Belgische staalsector de doelstelling van de Europese klimaatambities volledig onderschrijft. Om dit te kunnen realiseren, vragen we echter dat naast een 'Green Deal' tevens een volwaardige 'Industrial Deal' ontwikkeld wordt.

De EU heeft immers dringend behoefte aan een concrete, probleemoplossende aanpak die een investeringsvriendelijk kader creëert met betaalbare energie, de nodige financieringsinstrumenten en een gelijk speelveld als kerngedachte. Deze 'Industrial Deal' is evenzo noodzakelijk om kwaliteitsvolle jobs voor de werknemers te vrijwaren. De 'Antwerp Declaration for a European Industrial Deal' van 20 februari 2024 is dan ook een oproep die hier volledig bij aansluit.

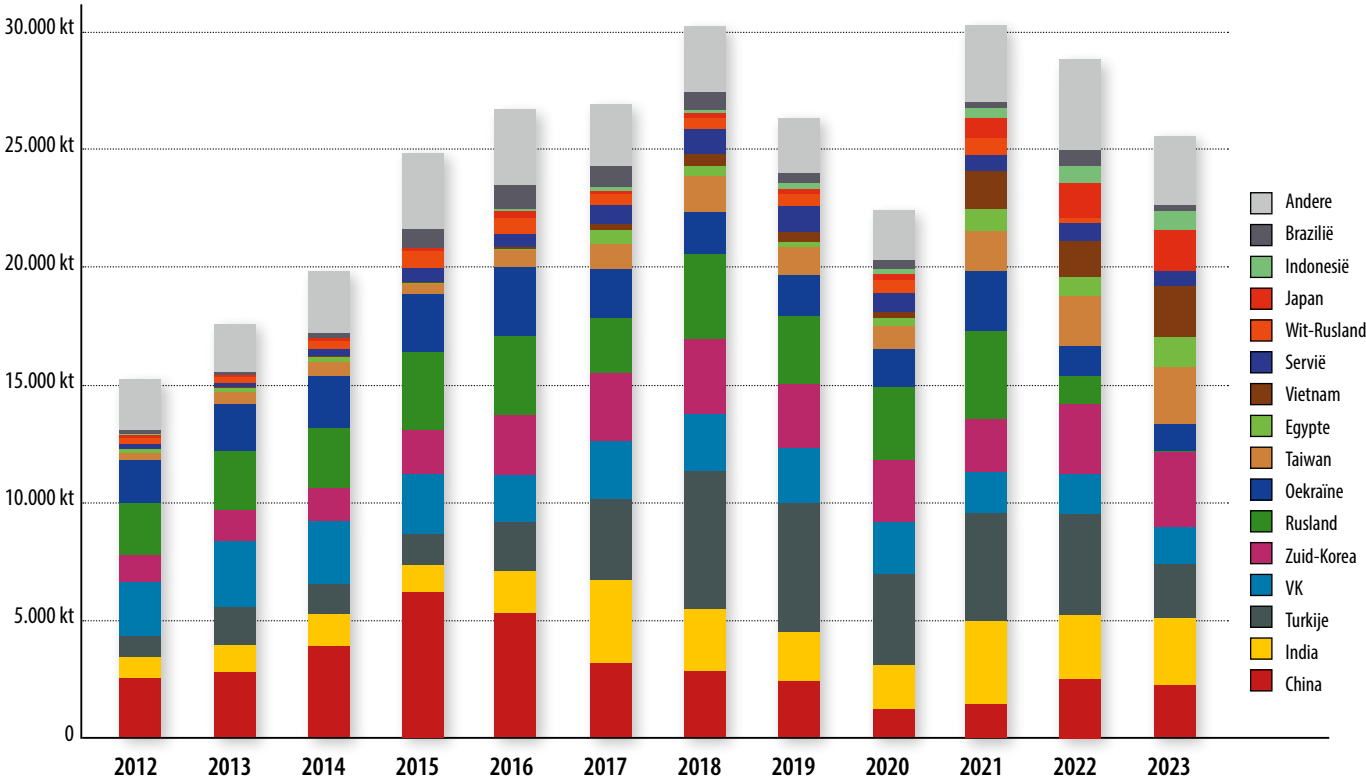
Vorig jaar werd opnieuw een sectoraal akkoord afgesloten tussen de sociale partners in onze sector. Dit akkoord ligt in lijn met voorgaande akkoorden en houdt rekening met de ontwikkelingen in de wetgeving. **Ik wil graag alle werknemers en ruime betrokkenen in onze sector bedanken voor hun inzet en toewijding. Met expertise en passie voor ons vak, en gesteund door een sterke en geloofwaardige 'Industrial Deal', kunnen we ook van de 'Green Deal' een succes maken, met staal in het hart van een circulaire economie.**

Manfred VAN VLIERBERGHE
Voorzitter

Markt

1. Staalimport in EU27

(koolstofstaal + roestvast staal in kt - exclusief halffabrikaten)

2. Staalproductie in België

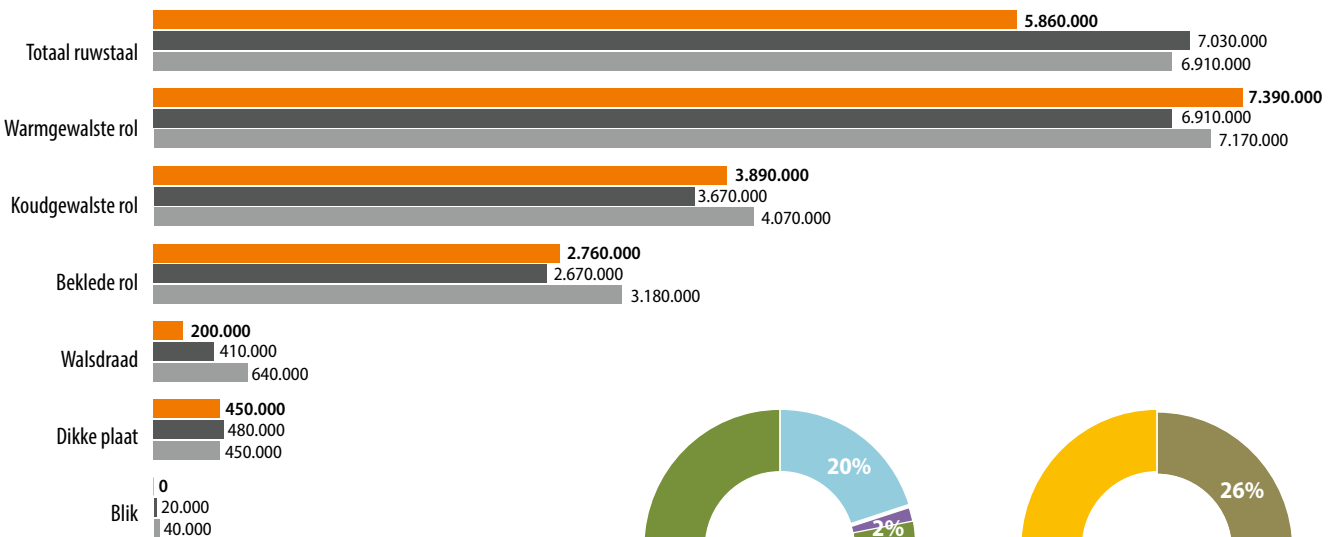

Fig.1a - Staalproductie in België (ton)

2023 2022 2021

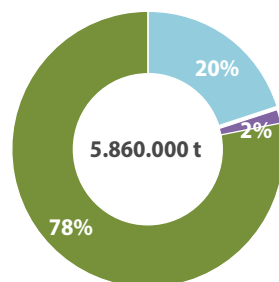

Fig.1b

Koolstofstaal
Roestvast staal
Andere legeringen

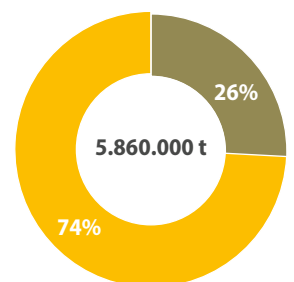

Fig.1c

Hoogovenroute
Elektrische ovenroute

Klimaat en Energie

2023 kenmerkt zich op het gebied van klimaat en energie veel meer door een **strategische transitie naar klimaatneutraliteit** dan voorgaande jaren. De Europese Unie streeft ernaar om minder afhankelijk te zijn van derden voor energie, kritieke grondstoffen en net-zero technologieën. Het Europees beleid werkt doelstellingen uit om diversificatie van partnerschappen te bekomen en projecten op eigen bodem te versterken.

De Europese Commissie stelde in februari 2023 een **'Green Deal Industrial Plan'** voor. Het plan heeft tot doel een meer ondersteunende omgeving te creëren voor de uitbreiding van de eigen productiecapaciteit van de EU voor technologieën en producten die nodig zijn om de ambitieuze klimaatdoelstellingen van Europa te halen.

Gelukkig staat in 2023 de veerkracht van de Europese industrie meer centraal. De 'Green Deal' moet hand in hand gaan met een 'Industrial Deal', waarbij ze elkaar versterken om een holistische benadering te creëren waarin zowel economische ambities als klimaatdoelstellingen worden nagestreefd. Dit is een positieve ontwikkeling waar we als GSV volledig achter staan.

CCUS wordt in 2023 erkend als een belangrijk onderdeel van de klimaattransitie

Om de klimaatdoelstellingen van de EU te behalen en het concurrentievermogen van de Europese industrie te versterken, krijgt CCUS-technologie ('Carbon Capture, Usage and Storage') in 2023 een prominente rol. **De EU stelt een streefcijfer vast van 50 miljoen ton jaarlijkse CO₂-opslagcapaciteit vanaf 2030** om projecten voor koolstofafvang en -opslag te faciliteren en CO₂-opslaglocaties uit te breiden.

Het GSV co-organiseerde in januari 2023 een colloquium over de decarbonisatie van de Waalse industrie met een specifieke focus op CO₂-transport in Wallonië. Het event had als doel een politiek draagvlak te creëren voor de (snelle) uitrol van een CO₂-netwerk. Hier presenteerde Industrieel haar roadmap naar klimaatneutraliteit. Vlaanderen werkt intussen als één van de eerste EU-regio's aan een decreet over het transport van koolstofdioxide via pijpleidingen, waarvoor het GSV samen met de leden input leverde. **Een concreet CCS-project is al in ontwikkeling.** De Europese Commissie kende 9,6 miljoen euro toe aan Fluxys Belgium, North Sea Port en ArcelorMittal Belgium voor het onderzoek naar het project *'Ghent Carbon Hub'*.

Als staalindustrie zijn we verheugd dat zowel Wallonië als Vlaanderen CCUS en de bijbehorende infrastructuur hoog op de agenda hebben staan. Het GSV blijft ijveren voor de betaalbaarheid van deze diensten en vraagt om duidelijke afspraken over technische specificaties en een sterke interconnectie tussen verschillende regio's en lidstaten van de EU.

Toegang tot staalschroot is cruciaal voor de decarbonisatie van de staalindustrie

In de Belgische staalsector wordt staalschroot al in grote hoeveelheden ingezet. In de elektrische ovens loopt het gebruik op tot 100%, mits voldoende beschikbaarheid. We willen ons op deze manier ook ten volle inschrijven in de circulaire economie. **De toegang tot voldoende staalschroot vormt echter een uitdaging.** Het is immers het meest geëxporteerde 'afval' van de EU. Dit toont de waarde van staalschroot aan, dat zonder kwaliteitsverlies kan worden ingezet om nieuwe staalproducten te maken en dit zonder hoge broeikasgasemissies.

Het GSV volgde in 2023 nauwlettend de herziening van de *'Waste Shipment Regulation'* (WSR) op. De herziening legt maatregelen vast voor de verwerking van afval in derde landen, met aandacht voor milieuvriendelijke praktijken en werknemerswelzijn. We blijven echter bezorgd over de enorme export van staalschroot, zelfs na deze herziening. Het classificeren van staalschroot als *'End of Waste'* biedt immers

mogelijkheden om het staalschroot buiten de WSR te plaatsen en zo de regelgeving te omzeilen.

Ook via de *'Critical Raw Materials Act'* (CRMA) waren er kansen om staalschroot meer binnen de EU te houden. De CRMA voorzagt namelijk in een lijst van kritieke grondstoffen. Voor deze grondstoffen worden specifieke doelstellingen en maatregelen uitgewerkt, bedoeld om de strategische afhankelijkheid van de EU omwille van import te verminderen.

Als staalsector pleitten we voor de opname van *'ferrous scrap'* in de CRMA. Vermits het om een secundaire grondstof gaat, stelden we een bijkomende lijst voor. Hoewel dit voorstel aanvankelijk steun kreeg, werd het uiteindelijk niet opgenomen in het finale akkoord tussen de Raad en het Parlement. Dit is een teleurstelling, omdat staalschroot een belangrijke rol kan spelen in het verminderen van de import van kritieke grondstoffen. Daarbij ondersteunt het volop de circulaire economie en helpt het onze sector efficiënt te decarboniseren. Het GSV blijft dan ook ijveren om de CRMA-lijst uit te breiden en de toegang tot staalschroot in Europa te verbeteren.

Hoge energiekosten treffen de competitiviteit van de Belgische staalsector

In 2023 blijven hoge energiekosten, vooral voor elektriciteit, een zorg. Met het RePowerEU-initiatief zet Europa sterk in op hernieuwbare energie. Toch zal de versnelde implementatie van grootschalige productie op intermitterende basis niet voldoende zijn voor energie-intensieve sectoren, niet zonder aanvullende initiatieven om het intermitterende karakter van deze bronnen te compenseren. Het is van cruciaal belang om toegang te hebben tot betaalbare *'low carbon'* energie, op elk moment. Het GSV blijft deze problematiek aankaarten.

De herziening van de *'Electricity Market Design'* (EMD) heeft helaas niet geleid tot een nieuw prijsbeleid dat de elektriciteitskosten nauwer koppelt aan de werkelijke productiekosten. Dit blijft een punt van zorg, zowel voor de concurrentie met derde landen als binnen Europa zelf waar divergerende steunmaatregelen op niveau van de lidstaten zorgen voor inter-competitiviteit.

Over EMD werd in december een finaal akkoord bereikt tussen Raad en Parlement. De goedkeuringsprocedure zal in 2024 worden afgerond onder het Belgisch voorzitterschap. Het GSV blijft pleiten voor een herziening van het prijsbeleid voor elektriciteit en vraagt om dit op te nemen in de strategische agenda van de volgende Commissie.

Transitiefase van CBAM gestart in oktober 2023

Eind 2023 trad de transitiefase van het *'Carbon Border Adjustment Mechanism'* (CBAM) in werking. We verwelkomen de implementatie van de CBAM, dat *'Carbon Leakage'* moet vermijden en een eerlijker speelveld kan creëren op de Europese markt tussen producten geproduceerd in Europa en in derde landen.

De transitiefase begon in oktober 2023 en zal in 2026 volledig van kracht worden met effectieve heffingen gebaseerd op de koolstofintensiteit van geïmporteerde CBAM-goederen. De koolstofprijzen weerspiegelt de ETS-prijs die Europese bedrijven betalen, waardoor een gelijk speelveld binnen Europa wordt gecreëerd. Dit belangrijke initiatief zal echter alleen succesvol zijn met een goede implementatie waarbij de werkelijke emissies van producten correct worden gedeclareerd en een voldoende brede scope van staalproducten onder CBAM valt.

Het GSV blijft ijveren voor een oplossing met betrekking tot de export van Europese CBAM-goederen. CBAM-sectoren zullen namelijk een versnelde uitfasering ondergaan voor de toewijzing van

emissierechten, wat resulteert in hogere koolstofkosten voor geëxporteerde goederen. Dit bemoeilijkt de concurrentiepositie op niet-Europese markten.

Kansen voor versnelling

De Belgische staalsector engageert zich volop in zijn stappen naar klimaatneutraliteit. Het GSV vraagt aandacht voor de *'enabling conditions'* die vereist zijn om te slagen. Er is nood aan een duidelijk beleid met consistente principes, soepele vergunningsprocedures en voldoende ondersteunende maatregelen om het investeringsklimaat te bevorderen. Nu moeten we stappen zetten om zodoende tegen 2050 klimaatneutraal te zijn.

Toegang tot extra financiële middelen voor decarbonisatie en de omscholing van werknemers is cruciaal om lokale staalproductie een toekomst te bieden. We ondersteunen onze leden waar nodig in hun contacten met lokale overheden en met de EU om projecten meer kans van slagen te geven. We vragen ook meer financiële middelen voor mature technologieën en niet alleen voor innovatie. Om vooruitgang te boeken, moeten we volop implementeren én dat kan met projecten met een hoog *'Technology Readiness Level'* (TRL).

'Contracts for Difference' in Vlaanderen

Binnen het initiatief van 'de Klimaatsprong' in Vlaanderen zet de dialoog tussen overheid en industrie zich voort. Werkgroepen rond transitie, innovatie en infrastructuur zijn opgericht en een energiestudie zal toekomstige energiebehoeften in kaart brengen.

De staalsector is intensief betrokken, zowel met het GSV in het permanent overlegorgaan als experts van onze sites in de werkgroepen.

Vanuit de werkgroep transitie werd in 2023 een pilootproject ontwikkeld rond *'Contracts for Difference'* om de industriële overgang naar low-carbon processen in de Vlaamse industrie te vergemakkelijken. Begin 2024 volgt er goedkeuring door de Vlaamse Regering en zal er dan

gedurende 10 jaar jaarlijks een budget van 7 miljoen euro beschikbaar zijn. Dit budget is bedoeld voor *'two-way contracts for difference'* om de vergroening van de warmtevraag te ondersteunen.

'Just Transition Fund' in Henegouwen

Voor de periode 2021-2027 kunnen de Europese lidstaten regio's aanwijzen die naar verwachting het meest negatief zullen worden beïnvloed door de transitie naar klimaatneutraliteit. Het *'Just Transition Fund'* (JTF) is opgericht om bij te dragen aan de overgang naar een klimaatneutraal Europa, met als hoofddoel het ondersteunen van regio's die sterk afhankelijk zijn van inkomsten en werkgelegenheid uit fossiele brandstoffen bij hun energietransitie.

Eind 2022 keurde de Europese Commissie het *'Territorial Just Transition Plan'* voor België goed, waarbij **182,6 miljoen euro uit het 'Just Transition Fund' vrijkomt** om te investeren in een *low-carbon*, circulaire en energie-efficiënte economie. De regio's rond Doornik, Bergen en Charleroi zullen steun ontvangen van het JTF. In 2023 werken staalsites in de genoemde locaties voorstellen uit om middelen uit het JTF te ontvangen.

Een duurzame toekomst voor staal in Europa én in België

Ondanks de vele uitdagingen waarmee de Belgische staalsector wordt geconfronteerd, blijft lokaal geproduceerd staal in België een enorme troef.

De Belgische sites zijn nu al *'top of class'* in het produceren van staal met een zeer lage carbon footprint. Daarnaast biedt onze sector ook direct en indirect hoogwaardige banen aan en dit voor een breed scala aan profielen. Bovendien zal staal een belangrijk basismateriaal blijven voor de transitie naar klimaatneutraliteit.

Investeren in een lokaal verankerde staalindustrie is investeren in een duurzame toekomst.

Aperam Châtelet: focus op energiebesparende projecten

In 2023 was Aperam Châtelet betrokken in verschillende investeringen om de energie-efficiëntie van de installaties van de fabriek te verbeteren.

Eén van deze projecten was de vernieuwing van de *'Walking Beam Furnace n°1'* in de Warmwalserij met als doel het gasverbruik te verlagen. Dit omvangrijke project werd mogelijk gemaakt dankzij de samenwerking van zowel interne medewerkers als externe partners.

Onlangs werd ook een nieuwe warmtewisselaar geïnstalleerd in de warmwalserij. Deze oplossing verlaagt het energieverbruik aanzienlijk doordat tegelijkertijd de kantoren, de kleedkamers en de douches van de arbeiders verwarmd worden met behulp van interne afvalwarmte.

Ten slotte zal de vernieuwing van de eerste van zeven branders in de Staalfabriek toegepast worden op verschillende andere, wat resulteert in een aanzienlijke daling van het gasverbruik voor de gehele vloot branders gelegen in de Staalfabriek van Châtelet.

NLMK La Louvière voltooit de modernisering van de warmbandwalserij

In 2023 voltooide NLMK La Louvière de modernisering van de warmbandwalserij. Het doel van de investering was het uitbreiden van de productcapaciteiten door de productie van dunne warmgewalste coils en hoogsterktestaal met benchmark dimensietoleranties.

De eerste fase van het project werd uitgevoerd in 2021 en bevestigde te voldoen aan de strategische doelstellingen. De twee laatste stappen werden tijdens het zomerreces voltooid.

Het project omvat de vervanging van de eerste drie walsbanken, de installatie van een nieuwe afvoerrollenbaan en bandkoelsysteem, evenals de implementatie van een nieuw hydraulisch en automatiseringssysteem. Deze investering zal de positie van NLMK La Louvière als toonaangevende leverancier van dun warmgewalst materiaal versterken.

ArcelorMittal Gent start met de eerste industriële productie van ethanol

Op 7 november 2023 is ArcelorMittal Gent gestart met de eerste industriële productie van ethanol in zijn Steelanol-installatie, Europa's eerste project voor koolstofafvang en -gebruik (CCU – 'Carbon Capture and Utilisation'). De eerste productie op industriële schaal is een belangrijke stap op weg naar de volledige ingebruikname van de Steelanol-installatie. ArcelorMittal heeft tijdens het hele project samengewerkt met zijn partners LanzaTech, Primetals Technologies en E4tech (nu ERM).

De Steelanol-installatie vangt koolstofrijke industriële gassen op die vrijkomen bij de staalproductie van ArcelorMittal Gent en zet deze biologisch om in ethanol met behulp van LanzaTech's koolstofbiorecyclageproces. De technologie van LanzaTech werkt als een brouwerij, maar in plaats van gist die suiker consumeert, consumeren gepatenteerde bacteriën, bekend als biokatalysator, koolstofgas en zetten dat om in essentiële chemische bouwstenen zoals ethanol.

In de nabije toekomst wordt een verdere *ramp-up* van de productie verwacht. De installatie heeft de capaciteit om 80 miljoen liter ethanol te produceren. Ze heeft het potentieel om de jaarlijkse koolstofuitstoot van de fabriek in Gent met 125.000 ton te verminderen.

Aperam Genk investeert in biodiversiteit

Aperam Genk ging in 2023 een samenwerking aan met Natuurpunt om de biodiversiteit te verhogen. Zo werden een 50-tal nestkastjes opgehangen, verspreid over het terrein. Daarnaast werd beslist om in een eerste fase het grasland langs de burelen koudwalserij om te vormen tot een aangelegd landschap met natuurlijke elementen.

Bij de aanvang van het project werden een aantal oude, 'afgeleefde' bomen en inheemse struiken gerooid. Op die manier werd plaats gemaakt voor nieuwe beplanting. Met de aanplanting van ongeveer 4.000 inheemse bomen en struiken wil Aperam Genk een positieve invloed hebben op de biodiversiteit, om also een levendiger lokaal ecosysteem te creëren. Zo werden onder andere verschillende soorten eik, es maar ook vruchtdragende bomen aangeplant.

Bovendien werden twee ruigtezones (duinen) in het vlakke grasland aangelegd. Deze zandheuvelds en kuilen bieden ondersteuning en huisvesting voor bijen en andere essentiële bestuivers. Verder werd gekozen voor het planten van een aantal bessenstruiken die een bron van voedsel kunnen worden voor de lokale fauna.

Op sociaal vlak

Interprofessionele dynamiek

Nadat de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) begrootte dat er voor de periode 2023-2024 geen marge was voor de loonkostontwikkeling, kwam het al snel tot een impasse in de Groep van Tien. Ook voor deze onderhandelingsperiode konden de nationale sociale gesprekspartners geen akkoord bereiken en werd de loonnorm dus van overheidswege opgelegd (KB 13 mei 2023, BS 26 mei 2023). In eenzelfde beweging werd de betreffende nulmarge echter afgezwakt door de (para)fiscaalvriendelijke koopkrachtpremie.

Het herhaaldelijk mislukken van de interprofessionele dialoog is uiteraard geen goed teken. Ook de stilaan klassieke bonusformule ter 'compensatie' van loonmarges van (ongeveer) 0 %, die nochtans resultante zijn van de reële loonkosthandicap waarmee de werkgevers in België zich geconfronteerd zien, vormt een zorgwekkende evolutie. Hierover blijft het GSV dan ook zijn bezorgdheid uitdrukken.

Sectoraal akkoord

Na de vaststelling begin april van het interprofessionele afsprakenkader was het tijd voor de moeilijke maar noodzakelijke evenwichtsoefening die daarna op het sectorale niveau volgt. Doorheen de identificatie van punten van gemeenschappelijk belang wisten de sociale gesprekspartners in de staalindustrie zowel voor de arbeiders als voor de bedienden opnieuw tot weloverwogen kaderakkoorden te komen. Zoals steeds bepalen deze de hoofdlijnen en formuleren aanbevelingen. Door daarbij verder te bouwen op bestaande afspraken, dragen deze kaders bij tot de consolidering van een solide, sectorale sociale cultuur. Tegelijkertijd respecteren ze de eigenheid van onze sector, waarbij op het vlak van de sociale dialoog het ondernemingsniveau stevast primeert.

Ondanks een gedeeltelijk interprofessioneel akkoord (IPA) werd het sectorale cao-overleg ook voor de periode 2023-2024 sterk omkaderd door een reeks cao's van de Nationale Arbeidsraad (NAR). In de staalindustrie was dit niet anders. Traditiegetrouw werden verschillende vroegere regelingen verlengd, waarbij uiteraard werd gewaakt over de overeenstemming met de eventueel geëvolueerde wettelijke bepalingen ter zake.

De sector heeft dus opnieuw de mogelijkheid aangewend, aldus geboden door de interprofessionele overeenkomsten dienaangaande, om de stelsels van werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT)

tot en met 30 juni 2025 te verlengen. Voor de periode 2023-2024 hield de sector ook vast aan de landingsbanen voor oudere werknemers, hetgeen evenzeer getuigt van zijn niet-aflatende aandacht voor het thema eindeloopbaan.

Wettelijk en reglementair kader

Gezien de veelheid aan sociaalrechtelijke maatregelen die anno 2023 werden uitgevaardigd of aangekondigd hetzij in werking traden, is het GSV ook dit jaar zijn actieve informatie- en bijstandsplicht ter zake ten volle nagekomen.

Behalve het feit dat de doelstellingen ervan niet altijd (even) gegrond zijn, komen de nieuwe sociaalrechtelijke maatregelen veelal met economische en administratieve lasten, en fruniken deze uiteindelijk de zo broodnodige flexibiliteit. Via de daartoe geijkte kanalen blijft het GSV deze problematiek aankaarten.

Kritisch blijft het voor de 'Federal Learning Account' (FLA) die in 2023 het levenslicht zag en in de loop van 2024 verder wordt uitgerold. De maatregel komt met een veelvoud aan praktische en administratieve uitdagingen. Hij gaat overigens terug op de 'Arbeidsdeal' die het jaar 2022 afsloot, dewelke onze ondernemingen niet echt hielp met de uitdagingen inzake de aanhoudende personeelskrapte en transitie allerhande. Met het inruilen van de collectieve opleidingsinspanning voor een weinig flexibel individueel opleidingsrecht heeft deze deal ons daarentegen weggeleid van de reeds uitdagende opleidingsinspanning van gemiddeld 5 dagen per voltijds equivalent, wél afgestemd op de sectorale en bedrijfsspecifieke noden. De jaarlijkse sectorale opleidingsgegevens die het GSV sinds lang verzamelt, getuigen alleszins van de sterke resultaten die onze sector hier jaar na jaar neerzet.

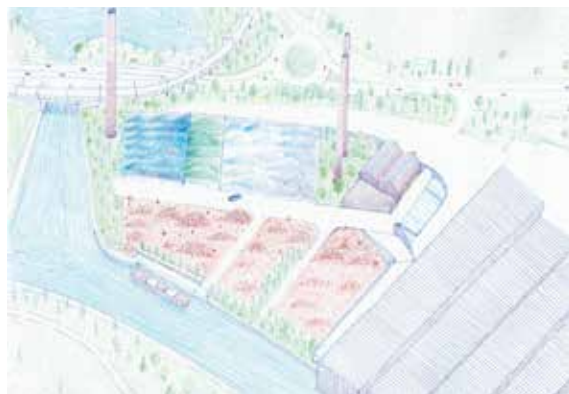
Uiteraard heeft het GSV ook in 2023 zijn taak van vertegenwoordiger en belangenbehartiger van de leden-staalbedrijven zeer ter harte genomen. Zo heeft het in talrijke dossiers en bij de verschillende bevoegdheidsniveaus gewezen op de specifieke noden van onze sector. Het GSV zal dit blijven doen vanuit de oprechte overtuiging dat deze sensibiliseringsinspanningen zullen bijdragen tot de verhoopte aanpassing van het wettelijk en reglementair kader. De volgehouden focus blijft gaan naar die kaders die het GSV noodzakelijk acht ter ondersteuning van zowel de ontwikkeling van de industriële activiteit als van de rechtvaardige transitie waar de bedrijfswereld in haar geheel voor staat. Deze laatste vereist alleszins een volwaardige economische pijler naast de groene en sociale, waarbij fundamentele arbeidsbeginselen en -rechten hand in hand gaan met een gelijk economisch speelveld.

Thy-Marcinelle breidt haar site uit

Thy-Marcinelle verwierf onlangs de agglomeratiesite van Carsid die aan haar faciliteiten grenst en ongeveer 3,5 hectaren groot is. Het doel van deze uitbreiding is dubbel.

Ten eerste wil Thy-Marcinelle bijproducten zoals slakken en schilfers weghalen van de stadsgrenzen en zo het uitzicht vanuit het stadscentrum verbeteren. Dit zal ook het gebruik van de waterweg optimaliseren, de impact op het lokale transport verminderen en de milieukwaliteit verbeteren. Ten tweede streeft Thy-Marcinelle ernaar haar schrootopslag- en sorteercapaciteit te vergroten om de efficiëntie van de fabriek te verbeteren.

Bovendien zal de nieuwe site aangelegd worden met vegetatie om de milieuduurzaamheid te bevorderen en de inspanningen tot behoud van de lokale biodiversiteit te ondersteunen.

CRM Group, de onafhankelijke onderzoeksorganisatie met 75 jaar specialisatie en expertise in metalen en hun productieprocessen, is gevestigd in Luik en Gent-Zwijnaarde. We hebben de juiste mix van bekwaame en ervaren onderzoeksteams (>290 werknemers) en ongeëvenaarde testfaciliteiten die de hele productieketen van metalen omvatten. Onze faciliteiten zijn op maat gemaakt voor experimenten op laboratoriumschaal tot en met piloot- en semi-industriële productielijnen, van grondstoffen tot geavanceerde staaltoepassingen. Wij streven ernaar de staalindustrie actief te ondersteunen op het gebied van duurzaamheid, efficiënt gebruik van grondstoffen en het verminderen van de impact op het klimaat en het milieu.

Eén van de manieren om de staalindustrie koolstofneutraal te maken is het vervangen van hoogovens door directe reductieprocessen. CRM Group is proactief geweest in het upgraden van haar faciliteiten om de simulatie van directe reductieprocessen mogelijk te maken, zoals de ontwikkeling van ovens en reactoren op laboratoriumschaal die de omstandigheden kunnen simuleren die representatief zijn voor directe reductieprocessen (zoals Midrex of Energiron) en die tot 50 kg (met waterstof gereduceerde) DRI per batch kunnen produceren. Daarnaast heeft CRM Group een geavanceerde plasmaoven in gebruik genomen. Deze oven met een capaciteit van 1 ton kan worden geconfigureerd om verschillende smeltprocessen realistisch na te bootsen, zoals een elektrische vlamboogoven (EAF) of een 'submerged arc furnace' (SAF), en kan ook worden gebruikt als demonstratie voor het insmelten en de granulatie van slakken. [Fig. 1]

Het vergroenen van de conventionele staalproductieroutes blijft een belangrijk pad naar decarbonisatie. Samen met staalproducenten en technologieleveranciers is CRM Group sterk betrokken bij de productie van 'alternatieve reductanten' uit hout, biomassa en afvalstromen. Deze getransformeerde materialen zullen fossiele kolen grotendeels kunnen vervangen in pneumatische injectietoepassingen, in de hoogoven (HO) en de EAF. [Fig. 2]

De integratie van waterstof of waterstofrijke injectiemiddelen in de HO wordt ook onderzocht om het cokesverbruik en de CO₂-uitstoot te

verminderen. Dit zal de hoogovenactiviteiten aanzienlijk beïnvloeden, waardoor CRM Group zijn modelleer- en simulatietools dient aan te passen in lijn met de nieuwe parameters die gekoppeld zijn aan hoge waterstofniveaus in het reductiegas. Het mathematische model van de CRM Group voor het hoogovenproces, bekend als 'MOGADOR', onderging upgrades om aan deze veranderingen te kunnen voldoen. [Fig. 3]

Het recycleren van schroot staat centraal in de evolutie naar een grotere circulariteit in de staalsector. Door innovaties in het inzamelen, sorteren en voorbereiden van schroot, kan schroot worden gebruikt als input voor de productie van hoogwaardig staal. In het kader van CAESAR, het Horizon Europe-project dat wij coördineren (<https://caesarproject.eu>), is de Europese schrootmarkt uitgebreid in kaart gebracht, met een focus op de export vanuit de EU.

Bovendien hebben we de kwaliteit van geëxporteerd schroot van lage kwaliteit en de effectiviteit van geavanceerde schrootreinigingstechnologieën beoordeeld aan de hand van smelt- en karakteriserings-testen. [Fig. 4] Een grondig begrip van de metallurgische gevolgen van het toegenomen gebruik van schroot (van lage kwaliteit) is cruciaal voor de ontwikkeling van de koolstofneutrale staalproductie. Een gedetailleerd begrip van de metallurgische gevolgen van de nieuwe staalproductiemethoden is noodzakelijk, aangezien de 'tramp-elementen' onvermijdelijk een invloed zullen hebben op de microstructuur, de procesomstandigheden en de uiteindelijke eigenschappen. Er wordt gewerkt aan een uitgebreide studie – die verder gaat dan empirische wetten – van de interactie tussen de residuele tramp-elementen, de legeringselementen en de metallurgische verschijnselen om de producteigenschappen van hoogwaardig staal dat op duurzame wijze is geproduceerd, te beheersen.

Ten slotte maken proefinstallaties voor CO₂-afvangprocessen ons aanbod aan de industrie compleet met een grootschalige proefinstallatie op basis van absorptietechnologie, een andere voor adsorptieprocessen en een mobiele eenheid voor direct gebruik op industriële locaties (anti-sublimatie-vastleggingsproces).

Fig. 1 – Piloot-plasmaoven voor de simulatie van EAF, SAF en slak valorisatieroutes

Fig. 2 – Alternatieve reductanten

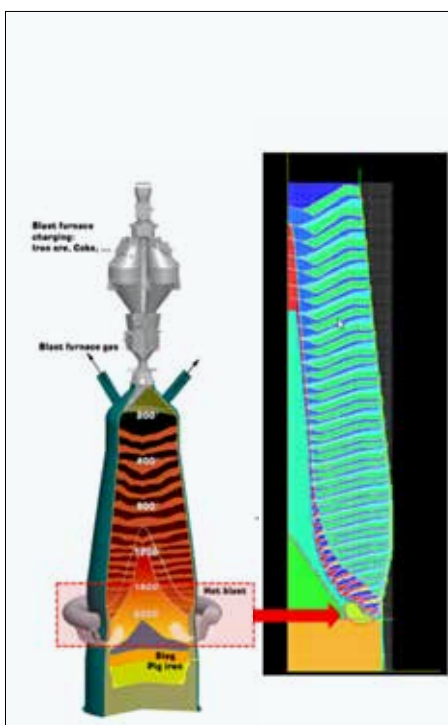

Fig. 3 – Modelleren van de impact van H₂-injectie in de hoogoven

Fig. 4 – In kaart brengen van de schroot-export en schrootsmeltproeven voor karakterisering

Met als slogan 'Samen, voor meer staal in de bouw', draait de werking van Infosteel rond 3 assen: verbinden – informeren – inspireren. Om deze acties te organiseren, is een nauwe samenwerking met de belangrijkste segmenten uit de 'key value chain' essentieel: staalproducenten, staalhandel en staalbouwers.

Score With Steel

De activiteiten die specifiek gericht zijn op het inspireren van ontwerpers en opdrachtgevers van gebouwen, worden onder de paraplu van 'Score with Steel' georganiseerd. Naast projectbezoeken ligt de focus vooral op communicatie via de social media.

Info_Steel-magazine

Een belangrijke hoeksteen in de communicatie is het Info_Steel-magazine dat – grotendeels gratis – 4 keer per jaar in ruim 2.500 brievenbussen valt. Hierin wordt telkens een selectie van verschillende staaltoepassingen in tekst maar vooral ook in beeld wat uitgebreider voorgesteld.

Vorming

Het op peil houden van de kennis over het ontwerpen en toepassen van staal in de bouwsector is een belangrijke doelstelling van

Infosteel. Naast de publicatie van o.a. handboeken, zijn de Infosteel-cursussen daarvoor een belangrijke tool.

STEELdays

De 'STEELdays' zijn een reeks aaneensluitende activiteiten rond 1 centraal thema. Dit jaar was 'de toekomst van en met staal' de rode draad. In totaal stonden 6 activiteiten op het programma: 3 webinars en 3 fysieke events, telkens respectievelijk 1 Franstalige en 2 Nederlandstalige.

Bouwakkoord Staal

Naar analogie met het initiatief in Nederland, wordt ook in België gewerkt aan een sectorbreed charter om aan opdrachtgevers, ontwerpers en overheden duidelijk te maken hoe de sector de 2030- (en 2050-) doelstelling mee kan helpen verwezenlijken.

Staalbouwwedstrijd

De Staalbouwwedstrijd is al lang een vaste waarde in het programma van Infosteel. De uitwerking is de voorbije jaren wat geëvolueerd: voor de bruggen enerzijds en gebouwen anderzijds wordt er afwisselend een aparte wedstrijd georganiseerd, respectievelijk op BeNeLux- en BeLux-niveau. Tevens wordt extra ingezet op betrokkenheid met telkens een mooi event voor de bekendmaking van de laureaten.

Info_Steel-magazine

STEELdays

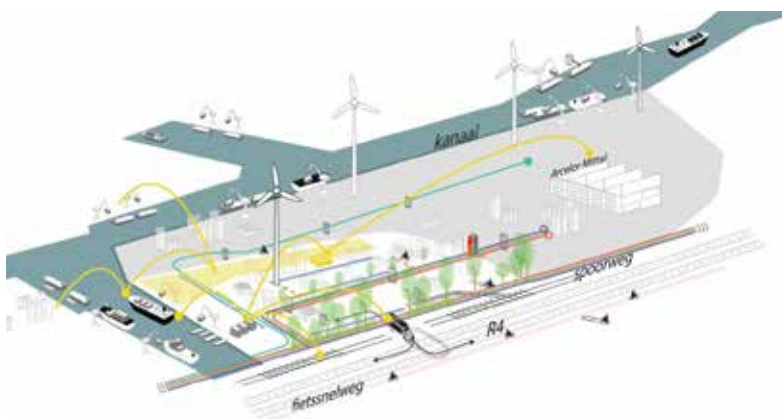

De passerelle in Arquennes - foto Greisch / JL-Deru

Circulair bedrijventerrein gepland op ArcelorMittal's site in Gent om bij te dragen tot een klimaatneutrale haven

North Sea Port, ArcelorMittal Belgium en alle havenbedrijven hebben zich ertoe verbonden om tegen 2050 een klimaatneutrale haven te realiseren. Dat gebeurt door de CO₂-uitstoot te verminderen en de circulaire economie verder te ontwikkelen. Daarvoor wordt in Gent het bedrijventerrein North-C Circular ontwikkeld.

De ontwikkeling van het bedrijventerrein North-C Circular is een gezamenlijk initiatief van North Sea Port en ArcelorMittal Belgium. Samen ontwikkelen ze op de rechteroever van het Kanaal Gent-Terneuzen in Gent een industrieterrein. Het terrein ligt tussen het Rodenhuisedok, de havenringweg R4 en de site van ArcelorMittal Belgium. Het maakt deel uit van het havengebied dat bestemd is voor zeehaven- en watergebonden bedrijven. Het is de bedoeling om dit 150 hectaren grote terrein bouwrijp te maken, in te richten met basisinfrastructuur zoals nutsvoorzieningen, te ontsluiten via de weg, het spoor en het water, en in te vullen met bedrijven die zich richten op circulaire activiteiten.

Ravensteinstraat 4, 1000 Brussel - T. +32 (0)2 509 14 16 - www.steelbel.be - E. kristel.bijnens@steelbel.be

GSV is de beroepsvereniging van de Belgische staalindustrie

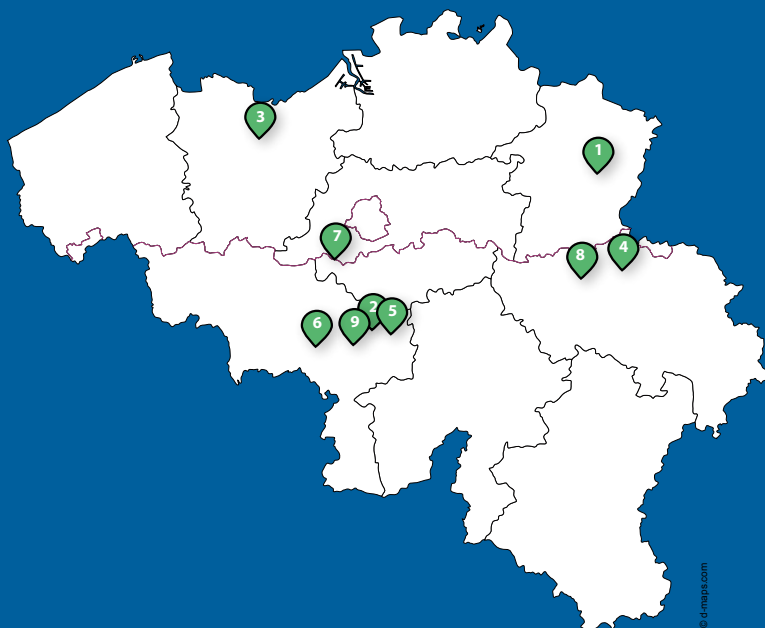
Samenstelling Bestuursorgaan (op 01.01.2024)

Voorzitter	Manfred VAN VLIERBERGHE	Chief Executive Officer, ARCELORMITTAL BELGIUM
Bestuurders	Jan CORNELIS	Country Manager ArcelorMittal Belgium, ARCELORMITTAL GENT
	Serge DALLENOGARE	General Manager Châtelet Plant, APERAM CHÂTELET
	Jimmy DE WILDE	General Manager Genk Plant, APERAM GENK
	Bertrand LEJEUNE	Directeur Generaal, SEGAL / GROUPE TATA STEEL
	Luc LIBERSENS	Chief Technology and Innovation Officer Industeel, INDUSTRIEEL BELGIUM SA / GROUPE ARCELORMITTAL
	Arnaud LUST	General Manager, NLMK CLABECQ
	David VALENTI	General Manager, THY-MARCINELLE SA / GROUPE RIVA

GSV-directie

Directeur Generaal Philippe COIGNÉ

Leden (op 01.01.2024)

aperam

- 1 Aperam Genk - www.aperam.com
- 2 Aperam Châtelet - www.aperam.com

ArcelorMittal

- 3 ArcelorMittal Gent - <https://belgium.arcelormittal.com>
- 4 ArcelorMittal Liège - <https://belgium.arcelormittal.com>
- 5 Industeel Belgium - <https://industeel.arcelormittal.com>

NLMK

- 6 NLMK La Louvière - www.eu.nlmk.com
- 7 NLMK Clabecq - www.eu.nlmk.com

TATA
TATA STEEL

- 8 Segal (Tata Steel)
www.segal.be

RIVA

- 9 Thy-Marcinelle (Group Riva)
www.thy-marcinelle.com

© d-maps.com

COVERBEELDEN (v.l.n.r.):

Brigandsbrug in Ingelmunster - concept Ney and Partners, foto Corentin Haubruge // Staalproductie bij Aperam Genk, foto Aperam // Staalproductie in Thy-Marcinelle, foto Riva Group
Continuïteit bij ArcelorMittal Gent, foto ArcelorMittal Gent // Staalproductie bij ArcelorMittal Gent, foto ArcelorMittal Gent // Staalproductie bij Aperam Genk, foto Aperam

Verantwoordelijk uitgever: Philippe Coigné